

Περιεχόμενα

1. ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ 2070	Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 13/09/2020 σελ.9
2. ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 13/09/2020 σελ.32
3. ΣΤΑ 1.000 ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ 13/09/2020 σελ.66
4. ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΟ ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟ ΣΤΑ ΧΟΛΕΤΡΙΑ	ΧΑΡΑΥΓΗ 13/09/2020 σελ. 1,36

1. ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ 2070

Μέσο: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/09/2020

Σελίδα: 9

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σχέδιο για την Παιδεία του 2070

Ο πρώτος στόχος πρέπει να αφορά στο είδος του πολίτη που θέλουμε για την Κύπρο του 2070, την Κύπρο στην οποία θα ζουν και θα παίρνουν αποφάσεις τα παιδιά που θα μπουν φέτος στην Α' τάξη του δημοτικού σχολείου. Έναν πολίτη που γνωρίζει καλά και σέβεται την πατρίδα του αλλά και τις πατρίδες των άλλων, γιατί θα ζει σε ένα κόσμο πιο ανοικτό από τον σημερινό. Συνεπώς, έναν πολίτη ανοικτό και ανεκτικό στις διαφορές όλων των μορφών, στην εθνικότητα, τη θρησκεία, τη γλώσσα, τις ατομικές προτιμήσεις και προσανατολισμούς. Η παιδεία μας σήμερα δεν μορφώνει τον πολίτη αυτόν. Ο αλυτρωτισμός μας, αποτέλεσμα αποτυχημένων ιστορικών επιλογών, μαζί με την πολιτική επικράτηση των υπευθύνων των ιστορικών αποτυχιών μας, εκφράζεται στην παιδεία μας μέσα από έναν ιδιότυπο εθνικισμό που αρνείται να αγαπήσει την πατρίδα μας ως ενιαίο ιστορικό, κοινωνικό, και πολιτικό χώρο. Έτσι, οι μαθητές του σχολείου μας σήμερα μπορεί να είναι οι πολίτες του αύριο που θα διαιωνίζουν τα ιστορικά λάθη των αρχών του 20ού αιώνα. Προφανώς, το όραμα αυτό απαιτεί ηγέτες με προσανατολισμούς στο μέλλον που μας λείπουν.

Στο επίπεδο της μάθησης, η παιδεία πρέπει να προετοιμάζει πολίτες

Καθώς η ζήτηση για πανεπιστημιακές σπουδές δημιουργεί μια μεγάλη κερδοφόρα αγορά, δημιουργούνται πανεπιστήμια που παρέχουν σπουδές χαμηλής ποιότητας σε φοιτητές που δεν μπορούν να ανταποκριθούν.

ικανούς να κατανοούν την πολυπλοκότητα του κόσμου και των επαγγελματιών του β' μισού του 21ου αιώνα, να κερδίζουν την πολυπλοκότητα του και να δημιουργούν μέσα σε αυτή. Ο στόχος αυτός μόνο μερικώς ικανοποιείται σήμερα, για ένα μικρό μόνο μέρος των μαθητών. Μια παιδεία για όλους προϋποθέτει εκπαιδευμένους από διαφορετικά εκπαιδευμένους από τους εκπαιδευτικούς μας. Σήμερα, στην Ελλάδα και στην Κύπρο, οι εκπαιδευτικοί της δημοτικής εκπαίδευσης μορφώνονται με σχετική επάρκεια αλλά οι εκπαιδευτικοί της μέσης εκπαίδευσης απέχουν πολύ από τις ανάγκες του έργου που καλούνται να επιτελέσουν. Οι απόφοιτοι των ελληνικών και κυπριακών Πανεπιστημίων μπορεί στοιχειωδώς να

επαρκούσαν για την εκπαίδευση του 1960-70 αλλά σήμερα είναι τραγικά εκτός εποχής. Η Πολιτεία οφείλει να διατυπώσει με σαφήνεια τις προδιαγραφές εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών και τα **πανεπιστήμια** να αναμορφώσουν δραστηκά τα προγράμματα σπουδών τους για εκπαιδευτικούς. Όσοι δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές απλώς δεν πρέπει να διορίζονται.

Η άλλη μεγάλη αλλαγή αφορά στην όλη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος. Η σημερινή δομή αντανακλά τις κοινωνικές, επαγγελματικές, και οικονομικές ανάγκες της κοινωνίας του 1970. Τότε, ακόμη, η πλειοψηφία των μαθητών επέλεγε

επάγγελμα με το τέλος του Γυμνασίου ή, το πολύ, του Λυκείου. Σήμερα, η συντριπτική πλειοψηφία των νέων επιθυμεί και κάνει σπουδές στο **Πανεπιστήμιο**. Το σύστημα όμως δεν προετοιμάζει τη μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων της μέσης εκπαίδευσης για σπουδές στο **Πανεπιστήμιο**. Αυτή η πραγματικότητα έχει πολλές αρνητικές συνέπειες. Πολλοί φοιτητές αδυνατούν να παρακολουθήσουν **πανεπιστημιακές σπουδές**. Ως αποτέλεσμα, συχνά τα **πανεπιστήμια** κάνουν συμβιβασμούς στην ποιότητα. Εξάλλου, καθώς η ζήτηση για πανεπιστημιακές σπουδές δημιουργεί μια μεγάλη κερδοφόρα αγορά, δημι-

ουργούνται **πανεπιστήμια** που παρέχουν σπουδές χαμηλής ποιότητας σε φοιτητές που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις σπουδές σε **πανεπιστήμια** που δεν είναι πρόθυμα να υποβαθμίσουν τις απαιτήσεις και την ποιότητά τους. Συνεπώς, πολλοί κάτοχοι **πανεπιστημιακού** πτυχίου υπολείπονται πολύ σε επιστημονική γνώση και επαγγελματική επάρκεια που αναμένεται από το πτυχίο τους. Προφανώς, το κόστος της πραγματικότητας αυτής για την κοινωνία και την οικονομία μας είναι πολύ μεγάλο. Γι' αυτό όλο το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να αναπροσαρμοστεί προς την κατεύθυνση που συνοπτικά περιγράφεται πιο κάτω.

Θα μπορούσαμε να έχουμε δύο χρόνια προσχολική και πέντε χρόνια δημοτικό. Ήδη από το δημοτικό, όλοι οι μαθητές πρέπει να μάθουν να εκτελούν και να διαχειρίζονται αφαιρέσεις και έννοιες που διαφεύγουν ενός πολύ μεγάλου ποσοστού των μαθητών. Επίσης, πρέπει να έχουν ψηφιακό και **τεχνολογικό** αλφάβητισμό ήδη από τη φάση αυτή, για να μπορούν να λειτουργήσουν στο σύγχρονο περιβάλλον όπου το μέσον, η γνώση, και η πληροφορία αποτελούν εννοσιμμένα συστήματα. Το αναλυτικό πρόγραμμα, η αξιολόγηση, και η δομή της τάξης πρέπει να ανασχεδιαστούν ώστε καλεί

μαθητές να μη μείνει πίσω. Το γυμνάσιο αντί για τρία θα έπρεπε να γίνει πέντε χρόνια, ώστε να προσφέρει έναν βασικό κορμό της εκπαίδευσης που δημιουργεί τον σύγχρονο εγγράμματο πολίτη. Ο πολίτης αυτός πρέπει να κατανοεί τις έννοιες που παράγουν οι σύγχρονες επιστήμες και να μπορεί να τις διαχειριστεί κριτικά στην καθημερινότητά του. Τέλος, το Λύκειο πρέπει να γίνει ένα σφιχτοδεμένο πρόγραμμα δύο χρόνων που θα εισάγει συστηματικά στην επιστημονική σκέψη και στις απαιτήσεις των μεγάλων κατευθύνσεων της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας. Επίσης, στην αρχή των **πανεπιστημιακών** σπουδών χρειάζεται προγράμματα υποδοχής που θα διασφαλίζουν ότι όλοι οι φοιτητές μπορούν να κατανοήσουν τις προηγμένες έννοιες και μεθόδους της επιστήμης.

Οι καιροί ου μενετοί και πάλι. Αν δεν κινηθούμε ταχέως προς τις κατευθύνσεις που αδρά διαγράφονται πιο πάνω θα μείνουμε πίσω από όλους που κινούνται γρήγορα προς αυτές τις κατευθύνσεις. Αυτό ούτε η ιστορία μας ούτε η παράδοσή μας το επιτρέπει.

Ο κ. Ανδρέας Δημητρίου είναι τακτικό μέλος της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών, και ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

2. ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Μέσο: ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/09/2020

Σελίδα: 32

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
Της Χρυστάλλας Χατζηδημητρίου

Ένα χωριό για φοιτητές
Ο Ηρακλής Παπαχρίστου θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ο αρχιτέκτονας των φοιτητικών εστιών. Από την αρχή κιόλας της καριέρας του σχεδίασε (μαζί με τον Χρύσανθο Χρυσάνθου) τις εστίες του πανεπιστημίου Κύπρου κι έπειτα μεγάλο μέρος των εστιών του πανεπιστημίου Λευκωσίας. Πλέον υπογράφει και τις εστίες του ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό.

Οι εστίες του ΤΕΠΑΚ θα ανεγερθούν στον χώρο όπου βρισκόταν ο οικισμός Βερεγγάρια που είχε δημιουργηθεί από τους Άγγλους. Πρόκειται για μια μεγάλη έκταση στα Πολεμίδια, μέρος της οποίας θα αξιοποιηθεί πλέον για τις ανάγκες του **Τεχνολογικού Πανεπιστημίου**. Όπως είχε αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο εκεί θα δημιουργηθούν εκτός από εστίες για τη στέγαση φοιτητών, αθλητικές εγκαταστάσεις οι οποίες θα χρησιμοποιούνται και από το κοινό και τους γειτονικούς δήμους, καθώς και εργαστηριακοί και ερευνητικοί χώροι για το Πανεπιστήμιο. Η αρχή γίνεται με τις εστίες, για τον σχεδιασμό των οποίων έγινε αρχιτεκτονικός διαγωνισμός και στον οποίο επικράτησε, ανάμεσα σε 41 άλλες, η πρόταση του γραφείου του Ηρακλή Παπαχρίστου (Ε. Παπαχρίστου LLC). Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να αρχίσει άμεσα με στόχο να ολοκληρωθεί σε τρία χρόνια. Με την ολοκλήρωση του έργου, θα αποδομηθούν εννοκλήσιμα κτίρια που χρησιμοποιούνταν ως εστίες, ενώ από φέτος λειτουργούν και οι εστίες που ανεγέρσε η αρχαιολογική στην περιοχή Τηρείου, χωρική έκταση 200 κιλινών. Να σημειωθεί ότι η ζήτηση για στέγαση φοιτητών στη Λεμεσό αυξάνεται σταθερά ανά έτος, ενώ η προσφορά διαθέσιμων κιλινών προς εννοκλήσιμα παραμένει χαμηλή. Αυτή τη στιγμή φοιτούν 2800 φοιτητές στο Πανεπιστήμιο, ενώ το 2025 αναμένεται ότι ο αριθμός θα φτάσει τις 3500.

Το κτηρολογικό πρόγραμμα για τις φοιτητικές εστίες στο Βερεγγάρια αφορά τον σχεδιασμό τόσο 435 νέων διαμερισμάτων, τριών διαφορετικών τύπων, όσο και κοινοχρήσιμων και δημοσίων χώρων, συνολικού εμβαδού περίπου 27.000 τ.μ. και εκτιμώμενης αξίας περί τα €40.000.000. Όπως εξήγησε ο Ηρακλής Παπαχρίστου, με την κατεδάφιση του οικισμού Βερεγγάρια, ο χώρος ενέκρινε στοιχεία φυσικού τοπίου διαγράφοντας την προηγούμενη ασκτικότητα του, με αποτέλεσμα η χωροθέτηση των φοιτητικών εστιών να βρίσκεται στο μεταίχμιο του αστικού τοιού και του φυσικού περιβάλλοντος.

Το κτήριο των εστιών αποτελεί την πρώτη κτηριακή υποδομή στον χώρο, για αυτό και αναμένεται να ενεργοποιήσει ξανά τον χώρο δίνοντας του μία αστική ταυτότητα. Η κτηριακή δε χωροθέτηση του κτηρίου το κάνει να λειτουργεί ως ένα στοιχείο που συνδέει το φυσικό με το αστικό τοπίο.

«Το κτήριο, σύμφωνα με τον αρχιτέκτονα του, αντιμετωπίστηκε ως ένας ενιαίος λειτουργικός χώρος στο επίπεδο των δημοσίων χρήσεων και λειτουργιών με στόχο την κοινωνικοποίηση της φοιτητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας και ταυτόχρονα το πρόγραμμα των διαμερισμάτων επιμερίστηκε σε εννέα μικρότερα κτίρια σε δύο μεγαλύτερες ομάδες επεξεργασίας, παρέχοντας την απαιτούμενη ιδιοκτικότητα».

Η κτηριακή είσοδος ορίζεται στην ανατολική πλευρά, ενώ μια δευτερεύουσα τοποθετείται στη δυτική, δημιουργώντας έτσι μια ενιαία εσωτερική πορεία. Στη νότια πλευρά, χωροθετούνται σε επιμήκη διάταξη το 50% των διαμερισμάτων. Η μεγάλη απόσταση από το νότιο σύνορο (10 έως 13 μέτρα) παρέχει τη δυνατότητα βθεσίας ενός επιπέδου και διαμόρφωσης μιας γραμμικής αυλής. Στη βόρεια πλευρά της πορείας συναντώνται δύο οι χώροι δημοσίων λειτουργιών αλλά και άμεσες προσβάσεις προς τους πεντέ 'αιωρούμενους διαγώνιους ούγκους', οι οποίοι καλύπτονται το υπόλοιπο 50% των διαμερισμάτων.

Σημαντικό στοιχείο της πρότασης είναι η κτηριακή πλατεία, η οποία λειτουργεί τόσο στην κλίμακα του έργου όσο και στην κλίμακα της πανεπιστημιακής κοινότητας, καθιστώντας την κεντρικό άξονα της μελλοντικής ανάπτυξης του ΤΕΠΑΚ. Προτείνεται η αναδιόρθωση της πλατείας

έτσι ώστε να είναι συγχρονικός κέντρος κτηρίου και επέκτασης του πλαταεικού χώρου, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η επιρροή του κοινωνικού χώρου.

«Κύριο άξονα του σχεδιασμού αποτέλεσε, σύμφωνα με τον Παπαχρίστου, ο στόχος της κοινωνικοποίησης και αλληλεπίδρασης. Το κτήριο δημιουργεί επιμέρους χώρους για συναντήσεις και δραστηριότητες τόσο στον εσωτερικό όσο και στον εξωτερικό χώρο. Στον εξωτερικό χώρο η οριζόντια πλατεία επεκτείνεται και εννοείται υπό ελαφριά βατή κλίση με επιρροές, πρασίνου, οκαλοπατιών, ούγκων και κίνησης. Επιπλέον, οι όγκοι των εστιών «αιωρούνται» παρέχοντας τη δυνατότητα καλυμμένων χώρων για κρίση. Ο κοινωνικός χώρος επεκτείνεται καθ' ύψος με το σύστημα κλιμακοσυστάσεων, που ενώνουν την πλατεία με τους χώρους κατοικίας διαμέσου του χώρου της κοινότητας και των εξωτερικών καθιστικών χώρων. Εν ολίγοις, η πρόταση μας λειτουργεί ως αστική και πανεπιστημιακή υποδομή, προσθέτοντας χωρικές εμπειρίες. Το συγκρότημα αποκτά κτηριακά χαρακτηριστικά δημοσίου κτηρίου στο οποίο όμως είναι ευδιάκριτη η σχέση δημόσιου και ιδιωτικού».

Την ομάδα μελέτης συνθέτουν, εκτός από τον Ηρακλή Παπαχρίστου, οι Γιάννης Χαράλαμπος, Παναγιώτης Χατζησέργης, Τιμόθεος Αλέξη, Κυριάκος Μέσσης και Ελένη Θεοφανούς. Το Β' βραβείο απονεμήθηκε στη μελέτη των Παύλου Φεραίου, Φερεός Architects και Τσαμπίλκος Petras. Το γ' στη μελέτη των Χρυσάνθου και Χριστίνας Χρυσάνθου και έπαινος στην πρόταση του Χάρη Γρηγορίου με συνεργάτες τους Νέστορα Σκαντζούρη, Κωνσταντίνo Λομάδα και Ουκονόμου Αρχιτέκτονας-Μηχανικοί. Δόθηκε επίσης εύρημη μνεία σε νέπτε μελέτες.

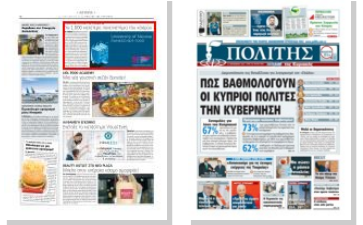
chrystalla@phileleftheros.com

3. ΣΤΑ 1.000 ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μέσο: ΠΟΛΙΤΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/09/2020

Σελίδα: 66

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Στα 1.000 καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου

Ένα ιστορικό ορόσημο για την Κύπρο καθώς το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας αποτελεί το τρίτο κυπριακό πανεπιστήμιο που συγκαταλέγεται σε κύρια παγκόσμια κατάταξη μαζί με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στα 801-1.000 καλύτερα πανεπιστήμια παγκοσμίως κατετάγη το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, στην κατάταξη του Times Higher Education (THE) World University Rankings 2021. Σημειώνεται ότι η εν λόγω κατάταξη αντιπροσωπεύει τη μεγαλύτερη και πιο πολυεπίπεδη κατάταξη πανεπιστημίων στον κόσμο. Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας βρίσκεται πλέον μαζί με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου στον πίνακα των 1.000 καλύτερων πανεπιστημίων του Times Higher Education World University Rankings για το 2021.

University of Nicosia
RANKED 801-1000

THE WORLD UNIVERSITY RANKINGS 2021
www.thewur.com

4. ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΟ ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟ ΣΤΑ ΧΟΛΕΤΡΙΑ

Μέσο: ΧΑΡΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/09/2020

Σελίδα: 1

4. ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΟ ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟ ΣΤΑ ΧΟΛΕΤΡΙΑ

Μέσο: ΧΑΡΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/09/2020

Σελίδα: 36

Ένα πρωτοποριακό έργο με πολλαπλά περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη που αναδεικνύει την ευρύτερη περιοχή

Υδροβιότοπος επεξεργασίας λυμάτων στα Χολέτρια

Του Χρήστου Χαρολάμπους

Ένα από τα σημαντικότερα έργα της κυπριακής υπαίθρου, με πολλαπλά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και άλλα οφέλη, αποτελεί το φυσικό σύστημα επεξεργασίας αποβλήτων τεχνητού υδροβιότοπου που δημιουργήθηκε στα Χολέτρια της Πάφου και αποτελεί, κατά γενική παραδοχή, παράδειγμα προς μίμηση όχι μόνο για τις κοινότητες της υπαίθρου αλλά και για τις αστικές περιοχές.

Η παρουσίαση του έργου, που εντάσσεται στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Interreg Balkan- Mediterranean Programme, έγινε πρόσφατα από τον συντονιστή του έργου για την Κύπρο, Δρα Ιωάννη Βυρίδη, επίκουρο καθηγητή του Τμήματος Χημικής Μηχανικής του **Τεχνολογικού Πανεπιστημίου** Κύπρου, στην παρουσία του Υπουργού Γεωργίας, του Πρύτανη του **ΤΕΠΙΑΚ**, βουλευτών και εκπροσώπων αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων αλλά και τοπικών Αρχών της περιοχής.

Σκοπός του έργου είναι η αναβάθμιση, η μελέτη και η παρακολούθηση συστημάτων τεχνητών υδροβιότοπων που επεξεργάζονται αστικά απόβλητα στα Βαλκάνια. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του έργου έχουν αναβαθμιστεί δύο τεχνητοί υδροβιότοποι, στο Πλουτοκώρι του Δήμου Ανδρίτσαινα-Κρέστενα στην Πελοπόννησο και στην κοινότητα Χολετριών.

Η πραγματοποιήση αυτού του έργου, όπως χαρακτηριστικά επισημάνα ο καθηγητής Βυρίδης, αποδεικνύει ότι η επιστήμη δεν μένει κρυμμένη στους εργαστηριακούς πάγκους και δεν είναι για τους λίγους, αλλά μπορεί να αξιοποιηθεί για τα οφέλη της κοινωνίας, είνοντας προοπτική στην επεξεργασία αποβλήτων σε αποκεντρωμένες κοινότητες.

Σύμφωνα με τον Δρα Βυρίδη, οι ρύποι που εισέρχονται στους τεχνητούς υδροβιότοπους απομακρύνονται λόγω βιοδιάσπασης κυρίως

από αερόβιους μικροοργανισμούς, οι οποίοι βρίσκονται στη ριζόσφαιρα και στους μίσχους των καλαμιών, σε βιοφίλμ σε επιφάνειες μέσα στον υδροβιότοπο και αιωρούνται στη λίμνη. Οι μικροοργανισμοί λαμβάνουν οξυγόνο για να επιτελέσουν τις αντιδράσεις διάσπασης των ρύπων μέσω των καλαμιών λόγω της φωτοσύνθεσής τους και μέσω της μεταφοράς του οξυγόνου από την επιφάνεια της λίμνης. Επίσης, ρύποι απομακρύνονται λόγω προσρόφησης στο πληρωτικό υλικό λόγω καθίζησης, λόγω φωτοοξειδωσής, εξάτμισης, καθώς και άντλησης από τα καλάμια.

Από την πλευρά του ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κώστας Καδής, συγχαίροντας τους εμπλεκόμενους στην προώθηση του έργου, ανέφερε ότι μια τέτοια πρωτοβουλία εμπίπτει στους στόχους του υπουργείου για ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας και της κοινωνίας, επισημαίνοντας ότι το έργο θα πρέπει να αποτελέσει πρότυπο για κοινότητες για επεξεργασία αποβλήτων με φυσικά συστήματα και αειφορία.

Αξίζει να επισημανθεί το γεγονός ότι τα Χολέτρια διαθέτουν αποχετευτικό σύστημα εδώ και 33 χρόνια, κάτι που καθιστά την κοινότητα πρωτοπόρα και σε αυτόν τον τομέα. Όλα τα λύματα, όπως ανέφερε στη «Χαραυγή» ο πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, Κυριάκος Παπαλαζάρου, κατέληγαν σε ένα χώρο που ονομάζονταν βιολογικός σταθμός, ο οποίος όμως με την πάροδο των χρόνων ξεπεράστηκε, οπότε τέθηκε η ανάγκη για αναβάθμιση του συστήματος και του χώρου.

«Βρήκαμε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα μαζί με το **ΤΕΠΙΑΚ** στο οποίο μετέχει και η Ελλάδα και ένα **Πανεπιστήμιο** της Αλβανίας και προχωρήσαμε με το ξήλωμα αυτού του χώρου, την αναβάθμιση και τη μετατροπή του σε έναν υδροβιότοπο, όπου γίνεται και η επεξεργασία των λυμάτων της κοινότητας», αναφέρει ο κ. Παπαλα-

ζάρου και εξηγώντας τη διαδικασία λειτουργίας του νέου συστήματος, αναφέρει ότι «όλα τα λύματα των νοικοκυριών και άλλων υποστατικών της κοινότητας καταλήγουν σε αυτόν το χώρο χωρίς κανένα κόστος».

Ειδικότερα, η συγκέντρωση των λυμάτων γίνεται σε μια δεξαμενή και ακολούθως πηγαίνουν για καθαρισμό σε τέσσερις άλλες μικρότερες δεξαμενές, στις οποίες έχουν φυτευτεί καλάμια τα οποία έχουν την ιδιότητα στο ριζικό τους σύστημα να δημιουργούν μια μάργα που καθαρίζει τα απόβλητα. Στο τέρμα αυτών των δεξαμενών υπάρχει φρεάσιο που δουλεύει με φωτοβολταϊκό σύστημα, μέσα από το οποίο τα λύματα ξαναστέλλονται στις δεξαμενές και υποβάλλονται σε νέες επεξεργασίες, οπότε το νερό που παράγεται είναι καθαρό.

«Σύμφωνα και τις μετρήσεις που έγιναν, αποδείχθηκε ότι γίνεται απομάκρυνση του φορτίου πέραν του 60% και σταδιακά θα ξεπεράσει το 90%», επισημαίνει ο Κυριάκος Παπαλαζάρου, υποδεικνύοντας ότι αυτό το επεξεργασμένο νερό μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε καλλιέργειες λαχανικών ή για άρδευση άλλων γεωργικών σοκτών.

Μια όαση μέσα στην ξεραιλα

Μια άλλη πρωτοτυπία που έγινε στα Χολέτρια, παράλληλα με τη δημιουργία του φυσικού συστήματος επεξεργασίας των αποβλήτων, είναι η ανάπτυξη ενός δάσους, που είναι βέβαιο ότι θα αποτελέσει μια σημαντική όαση μέσα στην ξεραιλα που χαρακτηρίζει την ευρύτερη περιοχή.

«Φυτέψαμε στο πιο ψηλό σημείο του υδροβιότοπου 100 καρυδιές και 100 ελιές για να κρατούν και το έδαφος και στο κατώτερο σημείο φυτέψαμε 100 ευκαλύπτους, ενώ τον χειμώνα θα φυτέψουμε άλλους 100», μας εξηγεί ο πρόεδρος της κοινότητας, επισημαίνοντας ότι ο στόχος που έχει τεθεί είναι σε λίγα χρόνια

να δημιουργηθεί στην περιοχή ένας φυσικός πνεύμονας πρασίνου, ο οποίος, λόγω και της ύπαρξης του νερού, θα προσελκύσει πουλιά, χελώνες και άλλα είδη πανίδας.

Ήδη, όπως αναφέρει ο κ. Παπαλαζάρου, «έχουμε βατράχους, ενώ βάλαμε και ένα είδος ψαριών, το λεγόμενο κουνουπόψαρο, που έχουν τη δυνατότητα να τρώνε μέχρι και 1.000 κουνουπία το κάθε ψάρι, οπότε γίνεται αντιληπτό το πολλαπλό όφελος που θα προκύψει... Κι όλο αυτό το σπινικό σε μια γη, ξερή περιοχή, όπου η γη δεν είναι εύφορη, οπότε θα μπορούσε το επεξεργασμένο νερό να αξιοποιηθεί για γεωργικούς σκοπούς».

Ενδιαφέρον για εφαρμογή και σε άλλες περιοχές

Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα του όλου έργου, όπως τονίζει ο κοινοτάρχης Χολετριών, είναι ότι δεν αναδύονται καθόλου οσμές από τη συγκέντρωση και τη διαδικασία επεξεργασίας των λυμάτων, σε αντίθεση με ό,τι παρατηρείται σε βιολογικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν ακόμα και σε αστικές περιοχές.

Εκφράζοντας, δε, την εκτίμησή ότι το έργο που έγινε στα Χολέτρια ανήκει πλέον στην ευρύτερη περιοχή και γενικότερα στην Κύπρο, ο κ. Παπαλαζάρου, επισημαίνει ότι ήδη έχει επιδειχθεί μεγάλο ενδιαφέρον από το Τμήμα Αναπτυξέως Υδάτων και γενικότερα από το κράτος για εφαρμογή του συγκεκριμένου συστήματος σε όλη την Κύπρο και ειδικότερα σε περιοχές όπου υπάρχουν σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων, οι οποίοι όμως συντελούνται μεγάλο κόστος λειτουργίας και συντήρησης και παρουσιάζουν δυσοσμία και άλλα προβλήματα.

Στους στόχους της κοινότητας Χολετριών, όπως αναφέρει ο κοινοτάρχης, είναι να υπάρξει συνεργασία με περιβαλλοντικά κέντρα και άλλους οργανωμένους φορείς και να καταστεί η περιοχή επισκέψιμη.